

Немири у Либији узнемиравају учеснике нафтног тржишта. За барел сировине марке Брент већ нуде преко сто долара, а цена лаке западнотексашке нафте већ је премашила 116 долара. Трејдери се плаше потпуне обуставе експлоатације нафте у Либији и појаве дефицита. Експерти већ прогнозирају: ако сукоб Гадафија са демонстрантима потраје још извесно време, цене ће скочити до 200 долара.

Реализује се најмрачнија прогноза аналитичара, дата још за време револуције у Тунису. Немири обухватају нове и нове регионе Блиског Истока и Северне Африке, подижући цене нафте. Толико црно злато није коштало од предкризног августа 2008. године. Либија заузима осмо место по обиму експлоатације нафте међу члановима ОПЕКА. Пре нереди у земљи сваког дана свакодневно је произвођено преко милион и по барела дневно – скоро 2% светске производње. У тој ситуацији котирање сировине наставиће да се креће нагоре, уверен је заменик начелника аналитичког одељења инвестиционе компаније Грандис Капитал, Тимур Хајрулин.

Овај регион игра прилично важну улогу у испорукама нафте светском тржишту. На ОПЕК отпада 30%, а остале земље нису у стању да увећају производњу у оперативном режиму. И зато, ако се нереди погоршају, могућ је даљи скоковит раст и ниво од 120-130 долара сасвим је достижан. Тржиште реагује на претње Гадафија да ће минирати ценоводе. Постоји ризик од избијања нереди у другим земљама региона.

Свој рад у Либији већ су обуставиле највеће нафтне компаније света: БП, Ени, Тотал, Статоил, Шел. Власти ЕУ хитно траже алтернативне испоручиоце. При чему не само нафте, већ и гаса. Италија је већ морала да замени либијско плаво гориво норвешким. Могући дефицит овог вида сировине изазвао је раст цена на спот тржишту. Ако се тенденција сачува, свет очекује још једно успоравање економског напретка и чак други талас кризе, упозорава Тимур Хајрулин.

У највећој мери раст цена негативно ће се одразити на увознике нафте – САД, Европу и

земље у развоју као што су Кина и Индија. И пошто су оне локомотиве раста светске економије, приликом увећања цена нафте, темпо развоја економија ових земаља може да буде успорен. И несумњиво коначни утицај ће бити негативан за светску економију. Посебно узимајући у обзир то што већ сада, уз текуће цене, од два до пет одсто светске економије троши се на куповину нафте.

Друге земље ОПЕК-а могле би да компензују дефицит нафте због нереда у Либији, али картел за сада не сматра ситуацију критичном. Извозницима раст цена само иде на руку. Управо нафтним новцем власти земаља Северне Африке и Блиског Истока покушавају да угасе искре револуције. Фактички за то плаћају САД и ЕУ, које се тако активно залажу за развој демократије и смену ауторитарних режима у земљама региона. Шта ће се десити са тржиштем, ако експлодира ситуација у Саудијској Арабији или Арапским Емиратима – о томе експерти не желе ни да опсервирају. То би била катастрофа страшнија од нафтне кризе из 1973. године.

(Глас Русије)